

et Tilskud, for at fortsætte eller udvikle denne reale Underviisning, da vil man ikke betænke sig paa at lade saadant Bidrag tilflyde det lærde Skolevesen fra Sorø Akademie. Jeg troer derfor ikke, som allerede bemærket, at det af denne Grund skulde være nødvendigt at fremme dette Lovforslag videre.

Hvad det øvrige Indhold af Loven angaaer, kan jeg ikke Andet end være tilfreds med, at det har været forelagt Rigsdagen, og der derved har været Leilighed til at fremsætte de forskjellige Bemærkninger fra forskjellige Steder, som kunne gjøres derimod, og i hvilken Henseende jeg erkjender, at den ærede Ordfører har givet meget værdifulde Bidrag. I flere Henseender er der ingen Meningsforskjellighed, uagtet der ved Sagens foreløbige Ordning, saaledes som den nu foreligger i Lovforslaget, kan være gaaet ud fra et Standpunkt, der er forskjelligt fra det Standpunkt, hvorfra den ærede Ordfører helst ønskede at faae Sagen bragt igang. Efter Udvalgets Betænkning er der navnlig ikke Strid med Hensyn til Vibeholdelsen af den reale Underviisning, der for Diebliffet allerede finder Sted, idet det i Betænkningen hedder: „Den Realunderviisning, som ved denne Lov paatænkes indført ved de lærde Skoler i Aarhus og Aalborg, er allerede i fuld Gang ved den førstnævnte Skole, hvilket er i Overensstemmelse med de af Rigsdagen gjennem Finansloven tagne Beslutninger“. Der er anført disse tvende Skoler, naturligvis foruden Sorø, hvor allerede den reale Underviisning er igang, men, naar det hedder, at Realunderviisningen allerede er igang ved den førstnævnte Skole, saa forstaaer jeg det saaledes, som om Udvalget antager, at ogsaa den reale Underviisning, der allerede er tilstede ved den anden Skole, nemlig Aalborg, kan vedblive, forsaegt, at Hovedvægten falder paa den Udtalelse, som følger i den næste Sætning, hvor der staaer: „Udvalget har antaget, at det vilde være i Sagens Interesse, om der ved det saaledes begyndte Forsøg blev indvundet nogen Erfaring, inden lignende Foretagender iværksættes ved andre Skoler“. Dette er Hovedsagen, og deri kan jeg heller ikke være uenig, og Ministeriet er jo ogsaa egentlig gaaet ud fra, at man vilde prøve, hvor-

des denne Forbindelse af Realunderviisning med den lærde Underviisning vilde vise sig. Derimod kunde det synes efter de tidligere Forhandlinger, at der var større Strid mellem den Anskuelse, hvorfra Lovforslaget er gaaet ud, og den ærede Ordførers, navnlig med Hensyn til den foreslaaede Mødenhedsprøve eller — for ikke at bruge dette Udtryk, hvorpaa der maaskee er lagt for megen Vægt, — den Examen, som skal afholdes ved Slutningen af denne Realunderviisning. Det forekommer mig imidlertid, at den ærede Ordfører dog i al den Tid selv har erkjendt, at en saadan Examens Afholdelse vistnok vilde være Noget, hvorpaa man vilde sætte Pris, Noget, der vilde besvirke, at Realunderviisningen blev saaledes benyttet, som man maatte ønske, for at den skulde kunne udvikle sig. Dette er jo ogsaa Tilfældet med Hensyn til dem, der just ikke agte at benytte en saadan Prøve til Opnaaelsen af visse Rettigheder, men blot som Beviis for, at de have naaet et vist Maal, som der kan lægges Vægt paa, naar de træde ind i forskjellige privatretlige Forhold; men Sagen er i Særdeleshed betragtet, og saaledes ogsaa i Lovforslaget, med Hensyn til den almindelige Berettigelse, som man vilde give en saadan Prøve ved at tillægge den samme Virkning, som den saakaldte Forberedelsesexamen har. Med Hensyn hertil har den ærede Ordfører i al den Tid udtalt, at, naar der skete nogen Udvidelse af den reale Underviisning, saa vilde der ikke være Noget imod at tillægge denne Examen den samme Virkning som Forberedelsesexamen. I den Anledning skal jeg blot bemærke, at denne Sag vil blive gjort til Gjenstand for en alvorlig Overveielse, og at jeg ogsaa skal gjøre Mit til at faae saadanne nærmere Betænkninger, som kunne anses for ønskelige, inden en endelig Beslutning tages. Hvis Thinget altsaa Intet har derimod, vil Sagen blive afgjort administrativt af Ministeriet. Jeg skal, som sagt, sørge for, at den fornødne Overveielse i saa Henseende først finder Sted; men jeg troer rigtignok, at man maa komme til det Resultat at tillægge en saadan Examen den samme Vægt som den nuværende Forberedelsesexamen. Det er muligt, ja, endogsaa meget sandsynligt, at For-